

Thu&# xa x&# a, nh&# ng b&# c ti&# n nh&#n th&#&# ng dùng Th&#p Nh&# Đ&# a Chi

t&# c12 con Giáp đ&# g&#i cho Năm, Tháng, Ngày, Gi&#. S&# 12 con Giáp t&# c 12 con v&# t t&#&# ng tr&# ng đó đ&#&# c s&# p theo th&# t&# nh&# sau : Tý (Chu&# t), S&# u (Trâu), D&# n (C&# p), Mão hay M&# o (Mèo), Thìn (R&# ng), T&# (R&# n), Ng&# (Ng&# a), Mùi (Dê), Thân (Kh&#), D&# u (Gà), Tu&# t (Chó) và H&# i (Heo).

Ngoài ra, ph&#&# ng cách dùng đ&# tính các tháng theo con Giáp thì : GIÊNG (D&# n = C&# p), HAI (Mão hay M&# o = Mèo, BA (Thìn = R&# ng), T&# (T&# = R&# n), NĂM (Ng&# = Ng&# a), SÁU (Mùi = Dê), B&# Y (Thân = Kh&#), TÁM (D&# u = Gà), CHÍN (Tu&# t = Chó), M&#&# i (H&# i = Heo), M&#&# i M&# t (Tý = Chu&# t) và Ch&# p (S&# u =Trâu).

Nh&# ng t&# i sao, th&# i k&# xa x&# a đó l&# i đ&# t tháng Giêng là tháng đ&# u năm mà không g&# i là tháng M&# t?

Theo thi&# n nghĩ c&# a tôi, b&# i vì lúc b&# y gi&# , d&#&# i th&# i quân ch&# còn Vua Chúa, th&#&# ng dành con s&# M&# t đ&# ch&# nhà Vua, là thiên t&# (con tr&# i) đ&# cai tr&# dân chúng t&# c nh&# t nhân (ng&#&# i đ&# ng đ&# u, ng&#&# i l&# n h&# n h&# t), t&# đó trong thiên h&# ph&# i kiêng c&# , cho nên m&# i đ&# t tháng Giêng?

Ngoài ra, khi sanh con đ&# cái cũng không th&# g&# i con đ&# u lòng là con M&# t mà ch&# g&# i là con Tr&#&# ng hay con Hai ho&# c con C&# , vì s&# húy k&# đ&# n nhà vua, b&# ng ch&# ng &# Vi&# t Nam không có nhà nào g&# i con đ&# u lòng là con M&# t là th&# đó !.

Còn tháng Giêng t&# i sao là Tháng D&# n ?

Căn c&# theo sách x&# a, xin trích d&# n nh&# sau :

Nh&#n sinh &# D&# n

(Lo&# i ng&#&# i sanh ra &# h&# i D&# n).

Nh&# t niên chi k&# t&# i &# Xuân

(K&# ho&# ch trong 1 năm ph&# i đ&#&# c s&# p đ&# t &# mùa Xuân)

Nh&# t nh&# t chi k&# t&# i &# D&# n

(K&# ho&# ch trong 1 ngày ph&# i s&# p đ&# t &# gi&# D&# n).

H&# n n&# a, trong 12 con Giáp, con C&# p là chúa s&# n lâm, r&# t m&# nh b&# o h&# n 11 con Giáp kia, cho nên ng&#&# i x&# a ch&# n tháng Giêng là tháng D&# n cho con C&# p c&# m tinh là nh&# th&# ?

Ng&#&# i x&# a, t&# i sao tháng g&# i tháng Ch&# p là tháng cu&# i năm

mà không là tháng M... i Hai nh... năm D... ng L... ch?

Theo thi&#n nghĩ c&#a tôi, n&#c chúng ta th&#i b&#y gi&# ph&#n đông làm ru&#ng, cho nên tháng cu&#i cùng c&#a m&#t năm, ru&#ng đã làm xong, đã đem lúa vô b&#, vì th&# ph&#n đông dành th&#i gian này lo các l&# cúng, t&#i từng đ&# t&# n Th&#n Nông ho&#c cúng Đình Th&#n sau khi v&# mùa đã hoàn t&#t, h&#t nhà này đ&#n nhà khác, có khi kéo dài cho đ&#n T&#t Nguyên Đán.

H&#n n&#a, ch&# Ch&#p là l&# cúng. Vì th&#, nó còn có các tên l&# cúng khác nh&# : Gi&# Ch&#p, Ch&#p Mi&#u, Ch&#p M&#...

Do v&#y, thay vì g&#i tháng M... i Hai là tháng Ch&#p là th&# đó !.

< Khi nh&#c đ&#n L&# Cúng Đình Th&#n, h&#ng năm th&#ng c&# hành l&# này (đ&#c bi&#t ngày x&#a các v&# c&#u quan ch&#c ngày x&#a, đ&#n c&# nh&# : C&# Nguy&#n Trung Tr&#c (R&#ch Giá) là ng&#i có công tr&#ng ch&#ng Pháp, nên sau khi C&# b&# quân Pháp ch&#t đ&#u, C&# đ&#c vua ban S&#c Ch&# Th&#n và đ&#c th&# t&#i Đình Th&#n Nguy&#n Trung Tr&#c R&#ch Giá ngày nay,

n&#u c&#n xin xem quy&#n

D

anh Nhân Vi&#t Nam h&#u bán th&# k&# 19

cùng tác gi&# Nguy&#n Phú Th&# t&# trang 161 đ&#n trang 195) trong các ngày L&# Cúng Đình Th&#n, các v&# bô lão cùng Ban H&#i T&# m&#c áo dài khăn đóng đ&# đi r&#c s&#c th&#n, (n&#u làng xã đó ch&#a hoàn thành Đình Th&#n, đ&#an v&# n&#i làm l&# cúng Th&#n), đ&#c bi&#t ph&#i có các h&#c trò l&# đ&#ng hai hàng đ&# : dâng h&#ng, dâng trà, dâng r&#u...và l&# bái (l&#y) >.

Ngoài ra, ph&#i nói đ&#n Hát B&# (có ng&#i g&#i Hát B&#i) đ&# cúng Th&#n, thông th&#ng Ông H&#ng C&# trong làng là ng&#i đ&#ng đ&#u ch&# x&#ng l&# cúng Đình và là ng&#i có th&#c quy&#n h&#n h&#t, cho nên m&#i l&#n có gánh hát v&# hát cúng Đình,

Ông

H&#ng C

c chính là ngc i Cc m Chc u đc đánh nhc ng hc i trc ng chc u thc ng phc t cho nghc sĩ, bc i vì

Ông Hc ng C

c là bc c thâm nho lc i rc t rành tuc ng tích, kc cc cách dc m mc t và các câu hát tuc ng tích cc a các nghc sĩ, cho nên

Ông Hc ng C

c cc m chc u đc khen thc ng hoc c bc t lc i các đào kép trong lúc trình dic n, vì các nghc sĩ không thuc tuc ng hát cc ng, cho nên không thc bc t mc t ngc i nào đó đc n cc m chc u mà không rành tuc ng tích.

Thc i xc a, các nghc sĩ nào đc c Ông Hc ng Cc đánh nhic u hc i trc ng chc u, thì sau khi hát xong, sc đc c Ban Hc i Tc (*) thc ng phc m vc t tc ng riêng cho cá nhân nghc sĩ đó.

Còn trái lc i, các nghc sĩ nào bc Ông Hc ng Cc đánh Khc c là gõ bên vành trc ng kêu cc c cc c thì các nghc sĩ đó bc Ông Hc ng C

c phc t vì hát sai, hát cc ng, đc nghc sĩ bic t thân mà hát lc i cho đúng và nghc sĩ nào bc đánh khc c nhic u lc n, sau khi hát xong sc bc Ban Hc i Tc cùng Ông Bc u đoàn hát quc phc t. Đó là, luc t lc thc ng phc t cộng minh cc a ngc i Cc m Chc u đc i vc i nghc sĩ.

Mc c dù, Ông Hc ng Cc là ngc i có thc c quyc n c trong làng, nhc ng nhc ng hc i trc ng chc u đôi khi cũng không hài lòng hc t mc i ngc i, cho nên cũng bc chê trách nhc thc ng.

Vì thc , trong dân gian mc i có câu :

c đc i có bc n cái ngu,

Làm mai, lãnh nc gác cu, cc m chc u.

(*) Đc c bic t, thc i xc a Ban Hc i Tc trong làng có 12 vc Hc ng Chc c nhc sau : Hc ng Cc , Hc ng Chc , Hc ng Sc , Hc ng Trc ng, Hc ng Chánh, Hc ng Giáo, Hc ng Bc , Hc ng Quc n, Hc ng Thân, Hc ng Hào, Xã Trc ng là ngc i có bc n phc n gic con dc u đc thâu thuc Đic n, thuc Thân trong làng và Chánh Lc c Bc là ngc i có bc n phc n gic Sc Bc Đc i nhc : Khai Sanh, Khai

Tc , Hôn Thú ...)

Đêm Năm Canh, Ngày Sáu Khc

Đc c bit, niên lc ch cc truyn Á Đông đã xut hin tc
đi Hoàng Đc bên Tàu, 2637 trc c Thiên Chúa năm 61.

Còn đi vi : **Đêm Nam Canh, Ngày Sáu Khc nhc thc nào ?**.

Chúng ta đc ý sc thc y : Ngày tính Khc, Đêm tính Canh,
cho nên chúng ta đã tc ng nghe thc y nhc sau :

Canh Mc t đc n cc a, đc n nhà

Canh Hai đc t cc i, canh Ba Đi nc m...

Hoc là : Nc a đêm gic Tý canh Ba

Theo thin nghĩ, chúng ta thc y câu :

Nc a đêm gic Tý canh Ba

thì chúng ta có thc đoán đc c chc nc a đêm (tc c khoc ng 12 gic

đêm hoc 0 gic), còn gic Tý canh Ba (tc c khoc ng 23 gic đêm

đc n 1 gic sáng). Bi vì, các bc c tic n nhân dùng 12 con vt cc m

tinh tuc ng trc ng tc 12 con Giáp, đc phân chia bc ng Gic trong

mc t ngày có 24 gic nhc sau : **Bc ng gic c trong 1 ngày của 12**

con giáp

c	Gi	c	c	c	T
Tý	T c 23 gi c đ c n 1 gi c	Ng c	T c 11 gi c đ c n 13 g		
S c u	T c 1 gi c			đ c n 3 gi c	
D c n	T c 3 gi c đ c n 5 gi c	Ấ c	T c		1
M c o	T c 5 gi c đ c n 7 gi c	Đ c	T c 17 gi c đ c n 19 g		
Th c n	T c 7 gi c đ c n 9 gi c	Ấ c	T c 19 gi c đ c n 21 g		
T c	T c 9 gi c đ c n 11 gi c	H c			T

Căn cc sc phân chia gic c trên, chúng ta thc y

:

a)- Ban ngày dài đ c **14 gi**, còn ban đêm dài đ c **10 gi**

và th y đ c

gi Tý canh Ba

, t đó chúng ta tính đ c b ng

5 Canh

nh sau :

Canh 1	T 19 gi đ n 21 gi t c gi Tu t
Canh 2	T 21 gi đ n 23 gi khuya t c gi H i
Canh 3	T 23 gi đ n 1 gi sáng t c gi Tý
Canh 4	T 1 gi đ n 3 gi sáng t c gi S u
Canh 5	T 3 gi đ n 5 gi sáng t c gi D n

Do v y, n u chúng ta đem so sánh Canh v i gi , thì có hai gi b ng m t Canh và n u đem so sánh b ng Gi trong m t ngày c a 12 con Giáp tr c s th y đúng.

b)- M i ban ngày **dài 14 gi**, đ c chia cho 6 kh c nh b ng sau đây :

 	Kh c 1	T 5 gi đ n 7 gi Kh c 4	T 12 gi c
 	Kh c 2	T 7 gi 20 đ n 9 gi 40	
 	Kh c 3	T 9 gi 40 đ n 12 gi tr a	

Kh c	T 6	16 gi 	40 đ n	19 gi 	t i
---------------------	--------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	--------------------

Nh v y, n u chúng ta
đem so sánh **Kh c** v i **Gi**

thì có

2 gi 20

phút b ng

1 Kh c

.

B i vì,

ban ngày dài 14 gi

, đem chia đ u cho

6

Khc

, thì đc

140 phút

, tc là

2 gic 20 phút

.

Thc nên, chúng ta thc nhc

thc y câu : **Đêm Năm**

Canh, Ngày Sáu Khc

là quc đúng vc y.

(Trich dcn tc trang **60** đcn trang **70**

quycn

Tc-vi & Đca-Lý

Thc-hành

c&#a Hàn
Lâm
Nguy
&#n Phú Th&
)